

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Град Крагујевац
Градска управа за ванпривредне
Делатности
Бр. 060-264/19-XIII
Дана: 11.06.2019. год.
Крагујевац

*Град Крагујевац
Градска управа за ванпривредне делатности*

*Елаборат
о
мрежи јавних предшколских установа на
територији града Крагујевца
(за период 2019 - 2024)*

Крагујевац, јуна 2019. године

I Увод

Циљ израде Елабората о мрежи јавних предшколских установа на територији града Крагујевца (у даљем тексту: Елаборат) је да буде стручна и информациона подлога за доношење Одлуке о мрежи јавних предшколских установа на територији града Крагујевца, која треба да допринесе даљем развоју и унапређењу процеса образовања и васпитања а у складу са општим и посебним циљевима и стандардима, који су за ову област одређени Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС” број 88/17) и Стратегијом развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2020 године.

Влада Републике Србије донела је Уредбу о критеријумима за доношење акта о мрежи јавних предшколских установа и акта о мрежи јавних основних школа („Службени гласник РС”, број 21/18).

Даном ступања на снагу ове Уредбе престала је да важи Уредба о критеријумима за доношење акта о мрежи предшколских установа и акта о мрежи основних школа („Службени гласник РС”, број 80/10). Истовремено је почео да тече рок од годину дана, дефинисан чланом 198. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, број 88/17), у коме јединица локалне самоуправе складу са чланом 104. став 3. треба да донесе акт о мрежи јавних предшколских установа, а на основу елабората који садржи развојни план мреже.

1.1. Правни основ

Одлуком о мрежи јавних предшколских установа са седиштем на територији града Крагујевца утврђује се број и просторни распоред јавних предшколских установа, њихова врста и структура, као и постојање издвојених одељења ван седишта.

Одлука је сачињена на основу важећих прописа који непосредно регулишу област образовања, као и поједине његове делове:

- Закон о основама система образовања и васпитања (“Службени гласник РС” број 88/17, 27/18 – др. закони и 10/19);
- Закон о предшколском васпитању и образовању (“Службени гласник РС” број 18/10, 101/17, 113/17-др. закон, 95/18-др. закон и 10/2019);
- Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2020. године (“Службени гласник РС” број 107/12);
- Правилник о мерилима за утврђивање економске цене програма васпитања и образовања у предшколским установама (“Службени гласник РС”, бр. 146/2014);
- Правилник о ближим условима за утврђивање приоритета за упис деце у предшколску установу (“Службени гласник РС”, бр. 44/2011).

1.2. Извор података

Приликом израде Елабората и Одлуке о мрежи јавних предшколских установа на територији града Крагујевца (у даљем тексту: Одлука) коришћени су подаци и документација: предшколских установа, школске управе, надлежних градских управа за лична стања грађана, месну самоуправу, одрживи развој и управљање пројектима, Републичког завода за статистику, постојећих стратешких докумената, као и других институција, организација и извора.

1.3. Критеријуми и принципи акта о мрежи јавних предшколских установа

Акт о мрежи јавних предшколских установа доноси скупштина јединице локалне самоуправе у складу са географским, демографским, културним, економским, еколошким и другим карактеристикама и он обухвата јавне предшколске установе у свом седишту и ван седишта у издвојеном одељењу – објекту предшколске установе или другом простору, у складу са законом.

Овај акт треба да уважи принципе једнаког права и доступности свих облика предшколског васпитања и образовања, без дискриминације и сегрегације по било ком основу, а све у складу са географским, демографским, културним, економским, еколошким и другим карактеристикама дате локалне средине.

Акт о мрежи јавних предшколских установа доноси се на основу следећих критеријума:

- 1) једнако право и доступност свих облика предшколског васпитања и образовања, без дискриминације и сегрегације по било ком основу;
- 2) потпуни обухват деце одговарајућег узраста за похађање обавезног програма припреме детета пред полазак у школу (припремни предшколски програм) који траје најмање девет месеци;
- 3) 70% деце обухваћено предшколским васпитањем и образовањем до 2025. године, у складу са Националним миленијумским циљевима развоја у Републици Србији и другим националним документима и потврђеним међународним конвенцијама;
- 4) најмање једна јавна предшколска установа у свакој јединици локалне самоуправе;
- 5) целисходно формирање васпитних група, у складу са законом;
- 6) исказане потребе породица за програмима предшколског васпитања и образовања, у различитом трајању (у целодневном, полудневном и вишедневном трајању) и другим облицима рада и услуга;
- 7) уважавање специфичности локалне традиције, национално мешовитих подручја и подручја насељених националним мањинама, као и њиховог Уставом загарантованог права на предшколско васпитање и образовање на језику националне мањине.

II Профил града Крагујевца

2.1. Географски подаци

Град Крагујевац (у даљем тексту: Град) је административни, привредни, културно-образовни и здравствени центар централне Србије. Смештен је у средишњем делу Републике Србије, у Шумадијском округу, кога поред Града чине још шест општина: Аранђеловац, Баточина, Лапово, Кнић, Рача и Топола.

Према Попису из 2011. године Град има 179.417 становника. У градском подручју живи 150.835 становника, што га чини четвртим градом по величини у Србији и првим градом по проценту урбане популације.

Град се налази на 44° 22' северне географске ширине, 20° 56' источне географске дужине и надморској висини од 185 до 220m. Простире се на 835km² и удаљен је 140km југоисточно од главног града Републике Србије – Београда. Подигнут је на обалама реке Лепенице у Крагујевачкој котлини, где се дотичу крајњи огранци шумадијских планина: Рудника, Црног Врха и Гледићких планина.

Табела - Основни подаци о граду Крагујевцу (површина)

	Површина (km ²)	Удео у укупној површини (%) Града
Урбана зона	301	36,05
Рурална зона	534	63,95
Град	835	100

*Извор: Републички завод
за статистику*

Град има 57 насељених места (у даљем тексту: насеља) просечне величине од 14,65km² и 62 катастарске општине просечне величине од 13,48km².

Према Закону о територијалној организацији Србије ("Сл. гласник РС" бр. 129/2007,18/2016 и 47/2018) град Крагујевац чине следећа насељена места и катастарске општине:

Редни број	Насељено место	Катастарска општина	Редни број	Насељено место	Катастарска општина
1.	Крагујевац	Крагујевац	26.	Дулене	Дулене

		Белошевац	27.	Ђурисело	Ђурисело
		Илићево	28.	Ердеч	Ердеч
		Корићани	29.	Јабучје	Јабучје
		Мале Пчелице	30.	Јовановац	Јовановац
		Петровац	31.	Каменица	Каменица
		Станово	32.	Корман	Корман
		Теферич	33.	Котража	Котража
2.	Ацине Ливаде	Ацине Ливаде	34.	Кутлово	Кутлово
3.	Баљковац	Баљковац	35.	Лужнице	Лужнице
4.	Ботуње	Ботуње	36.	Љубичевац	Љубичевац
5.	Букоровац	Букоровац	37.	Мала Врбица	Мала Врбица
6.	Велика Сугубина	Велика Сугубина	38.	Мали Шењ	Мали Шењ
7.	Велике Пчелице	Велике Пчелице	39.	Маршић	Маршић
8.	Велики Шењ	Велики Шењ	40.	Маслошево	Маслошево
9.	Вињиште	Вињиште	41.	Миронић	Миронић
10.	Влакча	Влакча	42.	Нови Милановац	Нови Милановац
11.	Голочело	Голочело	43.	Опорница	Опорница
12.	Горња Сабанта	Горња Сабанта	44.	Пајазитово	Пајазитово
13.	Горње Грбице	Горње Грбице I	45.	Поскурице	Поскурице
		Горње Грбице II	46.	Прекопеча	Прекопеча
14.	Горње Јарушице	Горње Јарушице	47.	Рамаћа	Рамаћа
15.	Горње Комарице	Горње Комарице	48.	Ресник	Ресник
16.	Грошница	Грошница I	49.	Рогојевац	Рогојевац
		Грошница II	50.	Страгари	Страгари
17.	Десимировац	Десимировац	51.	Трешњевак	Трешњевак
18.	Дивостин	Дивостин	52.	Трмбас	Трмбас
19.	Добрача	Добрача			Ждраљица
20.	Доња Сабанта	Доња Сабанта	53.	Угљаревац	Угљаревац
21.	Доње Грбице	Доње Грбице	54.	Цветојевац	Цветојевац
22.	Доње Комарице	Доње Комарице	55.	Церовац	Церовац
23.	Драгобраћа	Драгобраћа	56.	Чумић	Чумић
24.	Драча	Драча	57.	Шљивовац	Шљивовац
25.	Дреновац	Дреновац			

2.1.2. Рељеф

На краћем растојању на подручју Града у погледу рељефа разликују се три дела: виши планински, средњи побрђе и ниски равничарски део. Побрђе чини прелаз између планина и равница, тј. између највишег и најнижег земљишта. Оно захвата највеће пространство на подручју града. Припада му западни обод Крагујевачке котлине од села Ђурисела до села Лужнице и побрђе источног обода од села Трмбаса до села Ботуња, као и побрђе по дну котлине. Високо побрђе јавља се по дну и ободу

Горњолевачке котлине у Великим Пчелицама, селима Горњој Сабанти, Великој Сугубини и Доњој Сабанти. За разлику од Горњолевачке котлине, у Крагујевачкој котлини на већем пространству јавља се ниже побрђе - брежуљци по дну котлине од Корићана до села Ресника с леве стране Лепенице и до села Ботуња с десне стране. Од њих су познатије: Господарево брдо (288m), Метино брдо (252m), Кошутњак (266m), Самар (242m) у Корману, Капавац (270m) у селу Ботуњу, Гурибаба (229m) у селу Реснику. Познатија брда на подручју општине Крагујевац су: Жежељ (481m) у селу Доња Сабанта, Ливада (480m) у селу Горња Сабанта, Голија (450m) у селу Букоровац, Градина (416m) у селу Доње Грбице, Шљивовачка главица (495m) у селу Шљивовац, Рујевица (472m) у селу Драча. Побрђе је рашчлањено у речним долинама, те даје утисак благо заталасаног земљишта, карактеристичног за Шумадију.

2.1.3. Планине

На подручју Града пружају се огранци Црног врха који чине источни оквир Крагујевачке котлине. Црни врх налази се на истоку од Крагујевца између Лепенице, Ждраљице, Белице и Велике Мораве. То је ниска шумадијска планина, надморске висине 707m. Гледићке планине пружају се у правцу север-југ од Западне Мораве до Крагујевца, где се завршавају Господаревим брдом, јужно од фабрике аутомобила „Фиат аутомобили Србија” доо. Планинском земљишту Гледићких планина на подручју града Крагујевца припадају узвишења од Доње Сабанте, Баљковца, Грошнице и Голочела до Великих Пчелица и Дулена. Оне су, после Рудника (1.123m) највише шумадијске планине. Највиши врх на њима је Самар (922m). На подручју Града, Гледићке планине рашчлањене су речним долинама: Лепенице, Грошничке реке, Ждраљице, Пчеличке и Дуленске реке.

2.1.4. Саобраћајно-географски положај града и стање путне мреже

Доминантна карактеристика саобраћајно-географског положаја Крагујевца, у односу на централни део Србије, одражава се кроз положај града у саобраћајно повољном коридору којим се повезују јужни, југозападни и западни са североисточним и северним деловима Србије. Стога се може сматрати да је саобраћајно-географски положај Крагујевца повољан како

на нивоу ширих простора централне Србије тако и на регионалном и општинском нивоу. Крагујевац је добро повезан друмским саобраћајницама са свим значајним центрима Србије, док су железничке везе скромне.

Подручје града Крагујевца повезано је са осталом путном мрежом Републике Србије основном путном мрежом, односно државним путевима I и II реда, док су сеоска насеља у највећој мери повезана општинским путевима.

На територији града Крагујевца егзистира следећа категорисана путна мрежа: државни путеви I реда – два путна правца, државни путеви II реда - три путна правца и општински путеви - 37 путних праваца.

Укупна дужина путева на територији града Крагујевца је 404,26км, од чега је 354,91км или 88% савремени коловоз. Од укупне дужине путне мреже на територији града 49,99км је дужина државног пута I реда, док је дужина државног пута II реда 49,77 км. Укупна дужина општинских путева је 304,50км, од чега је савремени коловоз 255,15км или 84%.

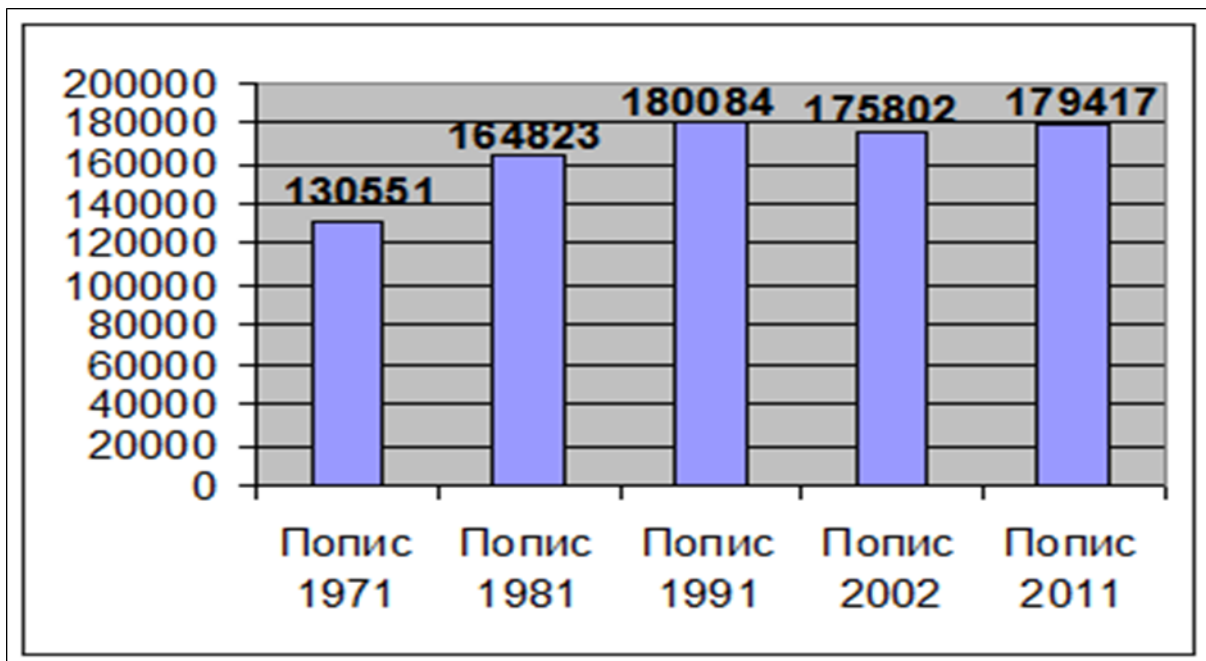
У категорисаној путној мрежи града Крагујевца приметно је изразито велико учешће општинских путева (71,2%) у односу на остали део категорисане мреже. Такође, учешће коловоза са савременим коловозним застором износи 67,7% на локалној путној мрежи, што је знатно изнад републичког просека.

Међутим, квалитет коловоза, елемената трасе и стање саобраћајне сигнализације нису на одговарајућем нивоу.

2.2. Демографски подаци

Историјат демографских кретања у насељеним местима у саставу Града види се из доњих графикана који представљају преглед података из пописа становника од 1971. године закључно са последњим пописом становника 2011. године.

График - Број становника

Извор: Републички завод за статистику

На основу података који су наведени у четири званична пописа становништва у периоду од 1971. до 2002. године, становништво града Крагујевца је бележило непрекидан пораст све до 1991. године, након чега следи пад броја становника. Највећи пораст броја становника је забележен у периоду између два пописа од 1971. до 1981. године, од 34.272 становника, што представља раст по стопи од 26,25%. У периоду између два пописа, од 1991. до 2002. године, дошло је до смањења броја становника за 2,37%. Према резултатима пописа из 2011. године, број становника бележи раст по први пут после 1991. године, по стопи од 2.05% у односу на попис из 2002. године.

Табела - Становништво по насељима - 2002. и 2011. године

Ред. бр.	Назив Насеља	Број становника 2002. год.	Број становника 2011. год.
1.	Ацине Ливаде	73	51
2.	Баљковац	621	627
3.	Ботунје	649	669
4.	Букоровац	229	218
5.	Велика Сугубина	284	226
6.	Велике Пчелице	673	498
7.	Велики Шењ	350	329
8.	Вињиште	412	378
9.	Влакча	671	592
10.	Голочело	541	520
11.	Горња Сабанта	839	748
12.	Горње Грбице	273	226
13.	Горње Јарушице	655	548
14.	Горње Комарице	322	241
15.	Грошница	1.280	1.383
16.	Десимиrowaц	1.401	1.623
17.	Дивостин	399	422

Ред. бр.	Назив Насеља	Број становника 2002. год.	Број становника 2011. год.
18.	Добрача	493	425
19.	Доња Сабанта	651	540
20.	Доње Грбице	557	509
21.	Доње Комарице	545	492
22.	Драгобраћа	845	1150
23.	Драча	828	915
24.	Дреновац	356	333
25.	Дулене	218	153
26.	Ђурисело	699	736
27.	Ердеч	67	55
28.	Јабучје	154	165
29.	Јовановац	1.165	1.279
30.	Каменица	431	329
31.	Корман	692	630
32.	Котража	304	185
33.	Крагујевац	146.373	150.835
34.	Кутлово	236	234
35.	Лужнице	1065	981
36.	Љубичевац	83	44
37.	Мала Врбица	249	203
38.	Мали Шењ	100	89
39.	Маршић	294	267
40.	Маслошево	149	436
41.	Миронић	99	86
42.	Нови Милановац	406	404
43.	Опорница	452	603
44.	Пајазитово	241	187
45.	Поскурице	573	516
46.	Прекопеча	123	89
47.	Рамаћа	340	318
48.	Ресник	1.147	1.080
49.	Рогојевац	404	394
50.	Страгари	967	827
51.	Трешњевак	24	15
52.	Трмбас	595	814
53.	Угљаревац	160	129
54.	Цветојевац	719	841
55.	Церовац	904	935
56.	Чумић	1600	1.478
57.	Шљивовац	493	417

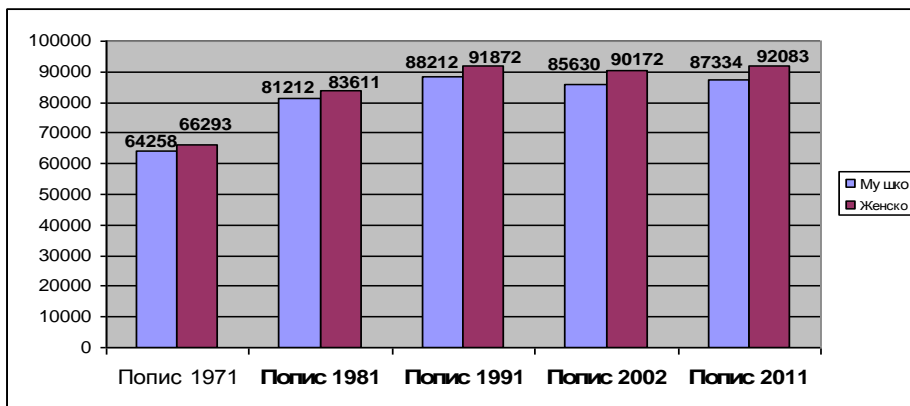
Извор: Републички завод
за статистику

Град је територијално организован у 57 насеља у којима број становника варира од 15 у насељу Трешњевак, до 150.835 колико има сâмо насељено место Крагујевац (у даљем тексту: градско подручје). Овај податак указује да преко 84% становништва читаве територије града живи у градском подручју а у 56 насеља само 16% (у даљем тексту: сеоско подручје). Од 57 насеља града, више од 1.000 становника има седам насеља, док мање од 500 становника има чак 31 насеље. Просечна густина насељености на територији града износи 210,5 становника/km² (на градском подручју 552,5 становника/km² и 17,8 становника/km² на сеоском). То је знатно више од републичког просека који износи 84,21 становника/km². Поједина насеља имају релативно константан број становника док се у неким види значајан пад. Промена броја становника утиче на рад и одрживост школа у овим насељима.

2.2.1. Структура становништва према полу

У потпуној структури становништва, на свим посматраним пописима становништва, може се уочити већа бројност женске популације у односу на мушку. Интересантно је да се ова разлика смањивала у периоду од 1971. до 1981. године, да би након тога почела да расте од 51:49, у периоду од 1981. до 1991. године, да би према попису из 2002. године однос мушке и женске популације износио 51,3:48,7 у корист женске популације. На последњем попису из 2011. године однос женског и мушког становништва је исти као у претходном периоду: 51,3:48,7 у корист женске популације (92.083 према 87.334 у корист жена).

График - Структура становништва према полу

2.2.2. Старосна структура становништва

Табела - Старосна структура становништва града у периоду (1971-2011.)

Попис	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.
0 - 4	8.726	13.490	11.251	7.473	8.235
5 - 9	8.480	12.115	12.789	8.641	8.705
10 - 14	9.265	10.163	13.682	10.720	8.187
15 - 19	12.279	10.286	12.673	12.573	9.620
20 - 24	12.510	13.855	11.230	13.300	11.501
25 - 29	8.611	17.830	11.860	12.148	12.905
30 - 34	11.170	14.837	14.934	10.746	13.076
35 - 39	12.281	9.374	17.637	11.335	12.224
40 - 44	11.403	11.790	14.798	13.665	11.275
45 - 49	8.987	12.488	9.228	16.845	11.978
50 - 54	4.300	11.286	11.325	14.428	13.942
55 - 64	10.883	12.805	21.910	18.298	29.797

Извор: Републички завод за статистику

Старосна структура становништва показује да се током посматраног периода најбројније групације становништва померају од омладине ка средњим годинама. По првом анализираном попису из 1971. године, доминира генерација од 20-24 година, док је по попису из 1981. године, најбројнија групација од 25 до 29 година. По попису из 1991. године најбројнија је групација од 55 до 64 година. По попису из 2002. године, доминира генерација преко 65 година, са 24.591 становника која чини 13,98% укупне популације општине. По последњем попису из 2011. године најбројнија је популација од 55 до 64 године (29.797 становника).

Табела - Становништво града Крагујевца према старости и полу, по месним заједницама на основу пописа становништва 2011. године

	Месне заједнице	Пол	Укупно	Од тога	
				0-4	5-9
1.	Аеродром	свега	7712	374	375
		мушко	3662	209	197
		женско	4050	165	178
2.	Ацине ливаде	свега	51	0	1
		мушко	27	0	0
		женско	24	0	1
3.	Багремар	свега	5217	245	204
		мушко	2420	122	92
		женско	2797	123	112
4.	Белошевац	свега	7455	338	338
		мушко	3714	171	171
		женско	3741	167	167
5.	Ботуње	свега	669	38	36
		мушко	325	23	21
		женско	344	15	15
6.	Бресница 3	свега	5410	247	300
		мушко	2750	116	153
		женско	2660	131	147
7.	Бубањ	свега	4953	164	190
		мушко	2223	84	83
		женско	2730	80	107
8.	Букуровац	свега	218	9	5
		мушко	119	6	4
		женско	99	3	1
9.	Вашариште	свега	4822	224	235
		мушко	2199	115	119
		женско	2623	109	116
10.	Велика Сугубина	свега	226	10	3
		мушко	115	6	0
		женско	111	4	3
11.	Велике Пчелице	свега	498	10	9
		мушко	254	5	3
		женско	244	5	6
12.	Велики Шењ	свега	329	17	19
		мушко	170	12	9
		женско	159	5	10
13.	Велико поље	свега	3989	249	264
		мушко	2016	128	125
		женско	1973	121	139
14.	Виногради	свега	4888	226	253
		мушко	2492	134	136
		женско	2396	92	117
15.	Вињиште	свега	378	16	20
		мушко	189	5	9
		женско	189	11	11
16.	Влакча	свега	592	21	41
		мушко	284	7	21
		женско	308	14	20
17.	Горња Сабанта	свега	748	30	32

		мушко	374	15	14
		женско	374	15	18
18.	Горње Грбице	свега	226	10	3
		мушко	114	6	6
		женско	112	4	1
19.	Горње Јарушице	свега	548	25	24
		мушко	273	13	10
		женско	275	12	14
20.	Горње Комарице	свега	241	5	4
		мушко	113	2	2
		женско	128	3	2
21.	Грошница	свега	3365	197	217
		мушко	1698	94	110
		женско	1667	103	107
22.	21. октобар	свега	6172	245	276
		мушко	2895	112	133
		женско	3277	133	143
23.	Десимировац	свега	1623	60	98
		мушко	818	26	54
		женско	805	34	44
24.	Дивостин	свега	463	21	19
		мушко	244	16	10
		женско	219	5	9
25.	Добрача	свега	425	14	17
		мушко	213	7	9
		женско	212	7	8
26.	Доња Сабанта	свега	540	11	19
		мушко	276	9	11
		женско	264	2	8
27.	Доње Грбице	свега	347	12	15
		мушко	180	6	8
		женско	167	6	7
28.	Доње Комарице	свега	492	24	19
		мушко	250	11	12
		женско	242	13	7
29.	Драгобраћа	свега	2406	127	142
		мушко	1227	68	68
		женско	1179	59	74
30.	Драча	свега	915	38	48
		мушко	471	23	27
		женско	444	15	21
31.	Дреновац	свега	333	16	13
		мушко	164	12	7
		женско	169	4	6
32.	Дулене	свега	153	3	3
		мушко	74	1	2
		женско	79	2	1
33.	Ердеч	свега	4066	249	236
		мушко	2031	121	116
		женско	2035	128	120
34.	Ердоглија	свега	5421	295	234
		мушко	2518	148	126
		женско	2903	147	108
35.	Ждраљица	свега	1104	70	60

		мушко	554	32	30
		женско	550	38	30
36.	Илићево	свега	3727	168	196
		мушко	1870	92	112
		женско	1857	76	84
37.	Јабучје	свега	165	6	9
		мушко	79	2	4
		женско	86	4	5

38.	Јовановац	свега	1279	59	58
		мушко	649	27	34
		женско	630	32	24
39.	Каменица	свега	329	11	8
		мушко	166	3	6
		женско	163	8	2
40.	Корићани	свега	3852	210	226
		мушко	1938	109	104
		женско	1914	101	122
41.	Корман	свега	630	26	18
		мушко	318	14	9
		женско	312	12	9
42.	Кутлово	свега	234	10	4
		мушко	124	3	2
		женско	110	7	2
43.	Лепеница	свега	4460	177	221
		мушко	2108	82	107
		женско	2352	95	114
44.	Лужнице	свега	981	41	32
		мушко	483	21	14
		женско	498	20	18
45.	Мала Врбица	свега	203	10	7
		мушко	100	3	4
		женско	103	7	3
46.	Маршић	свега	2534	133	138
		мушко	1285	65	66
		женско	1249	68	72
47.	Маслошево	свега	436	12	15
		мушко	209	3	4
		женско	227	9	11
48.	Нови Милановац	свега	404	22	19
		мушко	193	7	5
		женско	211	15	14
49.	Опорница	свега	906	37	45
		мушко	466	14	22
		женско	440	23	23
50.	Пајазитово	свега	362	4	13
		мушко	182	1	7
		женско	180	3	6
51.	Палилуле	свега	8950	407	405
		мушко	4253	216	200
		женско	4697	191	205
52.	Петровац	свега	2749	163	145
		мушко	1376	90	70
		женско	1373	73	75

53.	Пивара	свега	5822	205	249
		мушко	2801	107	134
		женско	3021	98	115
54.	Поскурице	свега	516	19	25
		мушко	264	10	16
		женско	252	9	9
55.	1. мај	свега	5187	189	229
		мушко	2278	87	116
		женско	2909	102	113
56.	Прекопеча	свега	89	2	5
		мушко	51	2	2
		женско	38	0	3

57.	Рамаћа	свега	318	12	9
		мушко	163	8	3
		женско	155	4	6
58.	Ресник	свега	1080	41	39
		мушко	548	24	25
		женско	532	17	14
59.	Рогојевац	свега	394	15	23
		мушко	198	7	11
		женско	196	8	12
60.	Селиште	свега	162	8	6
		мушко	84	4	3
		женско	78	4	3
61.	Станово	свега	11684	552	620
		мушко	5725	278	315
		женско	5959	274	305
62.	Стара радничка колонија	свега	4623	206	207
		мушко	2242	106	110
		женско	2381	100	97
63.	Страгари	свега	1056	22	42
		мушко	507	8	16
		женско	549	14	26
64.	Сушица	свега	5470	235	248
		мушко	2607	131	124
		женско	2863	104	124
65.	Теферич	свега	687	38	38
		мушко	345	18	21
		женско	342	20	17
66.	Трмбас	свега	804	52	52
		мушко	408	21	19
		женско	396	31	33
67.	Угљешница	свега	5038	277	286
		мушко	2430	139	139
		женско	2608	138	147
68.	Угљаревац	свега	129	10	6
		мушко	66	7	3
		женско	63	3	3
69.	Народни херој Филип Кљајић	свега	8855	392	463
		мушко	4372	209	256
		женско	4483	183	207
70.	Цветојевац	свега	841	56	57
		мушко	419	22	31

		женско	422	34	26
71.	Центар Града	свега	4590	172	152
		мушко	2103	86	83
		женско	2487	86	69
72.	Церовац	свега	935	39	45
		мушко	443	18	25
		женско	492	21	20
73.	Чумић	свега	1478	64	69
		мушко	731	38	31
		женско	747	26	38
74.	Шљивовац	свега	417	15	14
		мушко	211	6	7
		женско	206	9	7
75.	Шумарице	свега	2942	154	130
		мушко	1450	87	53
		женско	1492	67	77

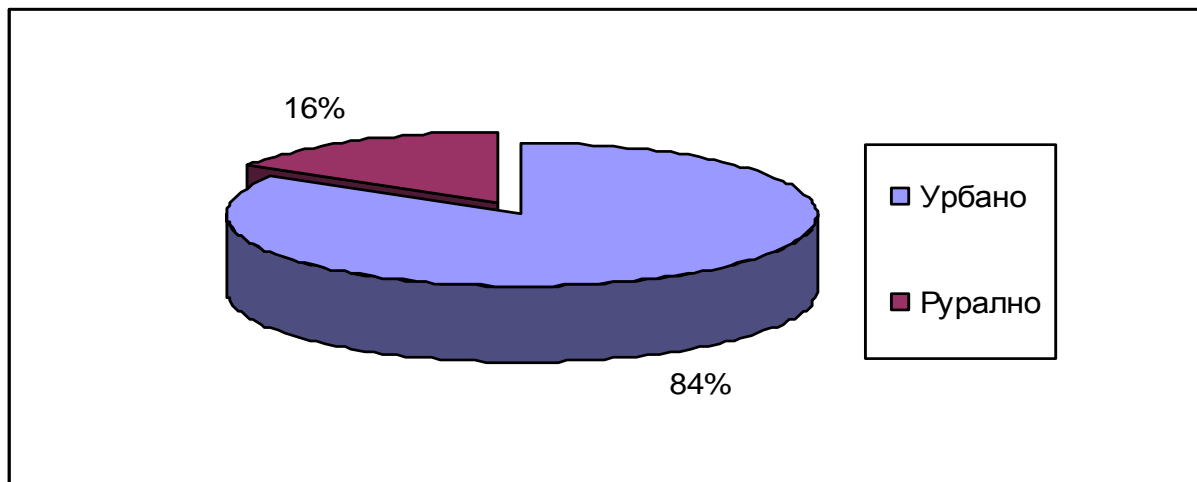
76.	Мале Пчелице	свега	2450	139	129
		мушко	1231	72	65
		женско	1219	67	64
77.	Мале Пчелице – Ново насеље	свега	4654	185	209
		мушко	2412	95	101
		женско	2242	90	108

Извор: Републички завод за статистику

У односу на 2011. годину број месних заједница се увећао, тако да их на крају 2018. године има 78. На подручју месних заједница Аеродром и Виногради основана је месна заједница Денино брдо.

Град су, као и већину градова и општина у Србији, карактерисала миграторна кретања из руралних ка урбанизованим деловима града. Ова појава је условила да 83% становништва буде сврстано у категорију урбаног, приликом званичног пописа 2002. године. Прилоком пописа 2011. године, ова разлика се повећала за 1%, па тако сада на градском подручју од 301 км² живи 150.835 становника (84%), а на сеоском подручју од 534 км² 28.582 становника или 16%.

График - Однос урбаног и руралног становништва

Извор: Републички завод за статистику, попис 2011. године

2.2.3. Основни континенти становништва

Табела - Основни континенти становништва

Број стан.	Испод 14 год.	65 и више	Радно способно (15-64)	Радно способно (%)
1991.	37.723	16.093	125.595	69.74
2002.	26.834	24.591	123.338	70.16
2011.	25.127	27.972	126.318	70.40

Извор: Републички завод за статистику

Малолетно становништво узраста до 14 година, у последњем пописном интервалу, показује тенденцију опадања, док становништво старије од 65 година бележи значајан раст. Са друге стране, радно способно становништво у посматраном интервалу у укупној популацији града је остало на готово истом нивоу од 69,7% до 70,4%. Просечна старост у граду Крагујевцу је 41,8 године. Према подацима Републичког завода за статистику у 2017. години природни прираштај на 1000 становника је износио -3,6, а стопа укупног фертилитета 1,4.

2.2.4. Етнички састав становништва

Према етничком саставу, на основу пописа од 2011. године, становништво града чине припадници 21 нације, од чега су најбројнији: Срби – 96%, Од осталих етничких групација највећу заступљеност имају Црногорци (0,36%) и Роми (0,83%).

2.2.5. Образовна структура становништва

Табела - Образовна структура становништва старог 15 и више година по попису 2011.

	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образ.	Средње образ.	Више образ.	Високо образ.	Непознато
Укупно	154.290	2.870	12.498	27.162	84.187	9.711	17.552	310
Мушко	74.515	520	4.083	12.141	44.288	5.223	8.119	141
Женско	79.775	2.350	8.415	15.021	39.899	4.488	9.433	169

Извор: Републички завод за статистику

Најбројнија групација становништва је са средњим образовањем (54,56%), док 11,37% лица има високо образовање. Само основно образовање има 17,60%, а 8,1% има непотпуно основно образовање. Удео женске популације у групацији без школске спреме је чак 81,88%.

2.3. Привреда, култура и спорт

2.3.1. Стање привреде и перспектива економског развоја

Привреда града препознатљива је по металопрерађивачком комплексу, производњи саобраћајних средстава и оружја. Крајем двадесетог века привреда доживљава крах проузрокован распадом Југославије и ратовима, ембаргом на извоз и губитком тржишта. У првим деценијама 21. века почиње период опоравка економије стварањем повољног привредног амбијента за страна улагања, као и за отварање малих и средњих предузећа, што је позитивно утицало на повећање учешћа у извозу, смањење незапослености и ублажавање неповољних миграторних кретања. Просечна зарада у граду без пореза и доприноса у 2017. години, износила је 43.011 динара док је републички просек износио 43.932 динара. У граду су присутни бројни страни инвеститори од ФЦА Србија доо (Фиат) па до најновијег отварања Индустијског комплекса MIND Park на 150 ha у коме ће, поред других фабрика, пословати и немачки Сименс. Индустијски комплекс у Крагујевцу проглашен је пројектом од националног значаја. Последњих година приметан је и раст сектора информатике и комуникационих технологија. Поред тога што је индустријски град, град има и значајне површине под пољопривредним земљиштем, које пружају потенцијал за развој пољопривредне производње и одрживост насељених места на сеоском, односно руралном подручју. Град има и бројне туристичке садржаје у градском и руралном подручју. Постојање универзитета, који у саставу има 12 факултета, и сарадња са привредним субјектима, позитивно утиче на развој људских ресурса и конкурентност радне снаге.

2.3.2. Локална традиција и установе културе

Град Крагујевац је образовни и универзитетски центар, али и културно средиште Шумадијског округа и централне Србије. Као прва престоница модерне Србије, Крагујевац је и град у коме су настале бројне културне институције и организације, чију традицију наставља једанаест установа културе чији је оснивач град Крагујевац: Књажевско српски театар (прво позориште основано 1835. године), Народна библиотека "Вук Караџић" (основана 1866. године), Народни музеј, Историјски архив Шумадије, Завод за заштиту споменика културе, Дом омладине "Крагујевац", Спомен парк "Крагујевачки октобар", Позориште за децу Крагујевац, Центар за неговање традиционалне културе "Абрашевић", Музички центар и Установа културе "Кораци". Поред тога што као оснивач финансира функционисање и реализацију програма ових установа, град обезбеђује средства и за финансирање/суфинансирање пројеката/програма удружења у области културе, као и средства за обезбеђивања услова за рад лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе (уплата доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање). На тај начин, подстицањем свих субјеката у култури, као и њиховим повезивањем, Град је успео да, старајући се о потребама грађана у области културе, ревитализује културни живот и обезбеди континуитет у понуди културних програма од који су неки постали традиционални: Јоакимфест, Јоакиминтерфест, Октобарске свечаности, ОКТОХ, Међународни фестивал "Златна искра", Интернационални фестивал камерних хорова у Крагујевцу, Арсеналфест, Интернационални фестивал уметника хармонике и други.

2.3.3. Спорт

Спорт као област од посебног друштвеног интереса, у Граду се остварује у складу са Законом о спорту ("Службени гласник РС", број 10/16).

На територији града Крагујевца регистровано је преко 120 спортских удружења, основана су четири спортска привредна друштва над којима Град врши оснивачка права. Град учествује у организацији и одржавању спортских такмичења и манифестација које су од значаја за град, обезбеђује услове за развој школског спорта и учествује у одржавању, изградњи и коришћењу спортских објеката од којих су најзначајнији Градски стадион "Чика Дача", Спортска дворана-Хала "Језеро", Градски базени, Језеро "Шумарице".

III Установе јавног предшколског васпитања и образовања

На територији града постоје две јавне предшколске установе (у даљем тексту: предшколске установе), "Нада Наумовић" и "Ђурђевдан".

3.1. Историјски осврт на развој јавних установа предшколског васпитања и образовања на територији града Крагујевца

- Предшколска установа "Нада Наумовић" основана је 1948. године и у почетку је имала неколико група деце. Од тада је израсла у васпитно-образовну установу која је у свом саставу имала 15 објеката у различитим деловима града. Од свог настанка је тежила усавршавању васпитно-образовног рада. Пратећи нове методичке, педагошке и друштвене тенденције, данас је модерна установа која, у складу са развојним потребама и могућностима деце, интересима родитеља и друштва као целине, доприноси остваривању општег и јединственог васпитања и образовања. Установа носи име народног хероја Наде Наумовић.
- Предшколска установа „Ђурђевдан“ основана је 2014. године ("Сл. Лист града Крагујевца" бр. 38/14) издвајањем седам вртића из Предшколске установе "Нада Наумовић".
Предшколска установа „Ђурђевдан“ кроз стручно усавршање у свим областима, стални процес учења, као и кроз праћење и примену нових методичких, педагошких и друштвених тенденције, континуирано подиже квалитет рада.

3.2. Приказ постојеће мреже јавних предшколских установа

Постојећа мрежа предшколских установа утврђена је Одлуком о мрежи предшколских установа на територији града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 34/2013 и 30/2014). Преглед објеката предшколских установа (у седишту и објектима ван седишта ПУ), простора у основним школама (у седишту и издвојеним одељењима школе) и других простора прилагођених за обављање делатности предшколске установе, утврђен тренутно важећом одлуком о мрежи предшколских установа на територији града Крагујевца дат је у доњој табели:

Табела – Мрежа предшколских установа на територији града Крагујевца

I ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА "НАДА НАУМОВИЋ" КРАГУЈЕВАЦ			
Објекти у којима се обавља делатност предшколске установе:			
Ред. бр.	Објекти у седишту и ван седишта у којима се обавља делатност предшколске установе	Адреса	Облик рада према узрасту деце
1.	„Бамби“ - седиште	ул. Саве Ковачевића бр.30	Целодневни боравак од три године до поласка у школу и ПП програм (целодневни и четворочасовни)
2.	„Лане“	ул. Црвене заставе бр.3а	Целодневни боравак до поласка у школу и ПП програм (целодневни)
3.	„Лептирић“	ул. Карађорђева бр.22	Целодневни боравак од три године до поласка у школу и ПП програм (целодневни)

4.	„Наша радост“	ул. Милована Гушића бр.14	Целодневни боравак до поласка у школу и ПП програм (целодневни)
5.	„Полетарац“	ул. Незнаног јунака бр.8	Целодневни боравак до поласка у школу и ПП програм (целодневни и четворочасовни)
6.	„Сунце“	ул. Црвене заставе бб	Целодневни боравак од три године до поласка у школу и ПП програм (целодневни и четворочасовни)
7.	„Црвенкапа“	ул. Светозара Марковића бр.116	Целодневни боравак до поласка у школу и ПП програм (целодневни)
8.	„Цветић“	ул. Цветна бб	Целодневни боравак од 1 године до поласка у школу (целодневни)
9.	„Аутић“	Ул. Косовска бр. 4	Целодневни боравак од три године до поласка у школу и ПП програм(целодневни и четворочасовни)

Простори у основним школама (у седишту и издвојеним одељењима школе) у којима се обавља припремни предшколски програм:

Ред. бр.	Назив школе Матична школа – издвојено одељење	Адреса	Облик рада
1.	ОШ „Наталија Нана Недељковић“ - матична школа	Крагујевац - Грошница ул. Октобарских жртава бр. 146	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Вињиште Велико Поље	
2.	ОШ „Драгиша Михајловић“ - матична школа	Крагујевац (Станово) ул. Радована Мићовића бб	Припремни предшколски програм
	- издвојено одељење	Мале Пчелице	
3.	ОШ „Сретен Младеновић“ - матична школа	Крагујевац Десимировац	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Лужнице	
		Ресник	
		Горње Јарушице	
		Нови Милановац	
		Церовац	
		Пајазитово	
Опорница			

4	ОШ „Јован Поповић” - матична школа	Крагујевац ул. Краља Милана IV бр.4	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Шумарице	
		Дивостин Драча	
5.	ОШ „21. октобар” - матична школа	Крагујевац ул. Милована Глишића бр.13	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Рогојевац	
		Добрача Каменица	
6.	ОШ „Радоје Домановић” - матична школа	Крагујевац ул. Светозара Марковића бр.13	Припремни предшколски програм
7.	ОШ „Драгиша Луковић Шпанац” - матична школа	Крагујевац Белошевац ул. 9. маја бр. 110-б	Припремни предшколски програм
	- издвојено одељење	Баљковац Доња Сабанта	
8.	ОШ „Мирко Јовановић” - матична школа	Крагујевац ул. Незнаног јунака бр. 8	Припремни предшколски програм
	- издвојено одељење	Петровац	
9.	ОШ „Светозар Марковић” - издвојена одељења	Јовановац	Припремни предшколски програм
		Велике Пчелице	
		Горња Сабанта	
		Велика Сугубина	

II ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА "ЂУРЂЕВДАН" КРАГУЈЕВАЦ			
Објекти у којима се обавља делатност предшколске установе:			
Ред. бр.	Објекти у седишту и ван седишта у којима се обавља делатност предшколске установе	Адреса	Облик рада према узрасту деце
1.	„Цицибан” - седиште	ул. Кнеза Милоша бр.21а	Целодневни боравак до поласка у школу и ПП програм (целодневни и четворочасовни)
2.	„Зека”	ул. Сутјеска бр.6	Целодневни боравак до поласка у школу и ПП програм (целодневни и четворочасовни)
3.	„Колибри”	ул. Јосифа Шнерсона бр. 3а	Целодневни боравак до поласка у школу и ПП програм (целодневни)
4.	„Бубамара ”	ул. Мирослава Антића бб	Целодневни боравак до поласка у школу и

			ПП програм (целодневни)
5.	„Шврђа“	ул.Николе Пашића бр.10	Целодневни боравак до три године
6.	„Чуперак“	ул. 19. октобра бр. 26	Целодневни боравак до поласка у школу и ПП програм (целодневни и четворочасовни)
7.	„Невен“	ул. Радничка бр.3	Целодневни боравак до поласка у школу и ПП програм (целодневни)

Простори у основним школама (у седишту и издвојеним одељењима школе) у којима се обавља припремни предшколски програм:

Ред. бр.	Назив школе Матична школа – издвојено одељење	Адреса	Облик рада
1.	ОШ „Милоје Симовић“ - матична школа	Крагујевац Драгобраћа	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Голочело Дреновац	
2.	ОШ „Јулијана Ћатић“ - матична школа	Крагујевац Страгари ул. Жике Пинтера бр. 44	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Влакча	
		Маслошево	
		Рамаћа	
		Горњи Страгари Угљаревац	
3.	ОШ „Свети Сава“ - матична школа	Крагујевац Букурешка бб	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Доње Грбице	
		Поскурице	
		Шљивовац	
4	ОШ „Живадинка Дивац“ - матична школа	Крагујевац - Станово) ул. Краља Милутина бб	Припремни предшколски програм
5.	ОШ „Доситеј Обрадовић“ - матична школа	Крагујевац - Ердеч ул. Партизанских курира бб	Припремни предшколски програм
6.	ОШ „Трећи крагујевачки батаљон“ - матична школа	Крагујевац ул. Јесењинова бр. 17	Припремни предшколски програм
7.	Школа са домом за децу оштећеног слуха	Крагујевац ул. Старине Новака бр. 33	Припремни предшколски програм
8.	ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић“ - матична школа	Крагујевац ул. Саве Немањића бр.2	Припремни предшколски

	-издвојено одељење	Илићево	програм
9.	ОШ „19. октобар” - матична школа	Крагујевац - Маршић ул. Драгише Мишовића бб	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Ботуње	
		Цветојевац Доње Комарице	
10.	ОШ „Ђура Јакшић” - матична школа	Крагујевац ул. Кајмакчаланска бр. 59	Припремни предшколски програм
	-издвојено одељење	Горње Комарице	
11.	ОШ „Вук Стефановић Караџић” - матична школа	Крагујевац ул. Чегарска бр. 3	Припремни предшколски програм
	- издвојено одељење	Трмбас	
12.	ОШ „Прота Стеван Поповић” - матична школа	Крагујевац Чумић	Припремни предшколски програм
	- издвојено одељење	Велики Шењ	
Простори који испуњавају услове за обављање припремног предшколског програма:			
Ред. бр.	Назив простора	Адреса	Облик рада
1.	Месна заједница “Корићани”	Крагујевац ул. Краљевачки батаљон бр. 296	Припремни предшколски програм

3.3. Просторни и кадровски капацитети предшколских установа

Предшколске установе обављају делатност у седишту, издвојеном одељењу – објекту предшколске установе, школи или другом простору ако испуњавају услове у складу са Законом. Делатност предшколског васпитања и образовања остварују васпитач и стручни сарадник. Делатност предшколске установе, којом се обезбеђују исхрана, нега, превентивно-здравствена и социјална заштита, остварују сарадници.

3.3.1. Просторни капацитети Предшколске установе “Нада Наумовић”

Преглед објеката по врстама, броју деце, броју група и површини дат је у следећим табелама:

Табела – Преглед објеката предшколске установе и број деце/група у радној 2018/2019. години

	Назив објекта	Капацитет				Површина објекта у м ²	Површина дворишта у м ²
		Број цело-дневних група	Број деце у цело-дневним групама	Број четворо-часовних група (ппп)	Број деце у четворо-часовним групама (ппп)		
1.	Бамби (седиште)	5	115	1	18	1360	3696
2.	Аутић	8	178			1541	9000
3.	Лане	6,5	139			903	1050
4.	Лептирић	7	173			400	651
5.	Наша радост	6	134			635	1620

6. Полетарац	21	514	2	61	2769	2000
7. Сунце	5	132			450	1050
8. Цветић	6	142			500	1485
9. Црвенкапа	14	343			1486	3561
УКУПНО	78,5	1845	3	79	10544м²	24114м²

Вртић „Црвенкапа“	Вртић „Аутић“	Вртић „Бамби“
		
<p>Година изградње: 1974. Наменски грађен објекат Адреса: Светозара Марковића 116 14 целодневних васпитних група 3 групе ЧППП-а 19 васпитача 12 медицинских сестара 2 медицинске сестре на ПЗЗ 1 стручни сарадник психолог 4 сервирке 7 спремачица</p> <p>Број деце из осетљивих група: 0 – деца жртве насиља у породици 4 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања 20 – деца самохраних родитеља 6 – деца из социјално нестимулативних средина 6 – деца са сметњама у психофизичком развоју 0 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју 0 – деца тешко оболелих родитеља 0 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или</p>	<p>Није наменски грађен за делатност предшколског васпитања и образовања Адреса: Косовска 4 8 целодневних васпитних група 12 васпитача 4 медицинске сестре 1 сестра на ПЗЗ 1 стручни сарадник педагог 1 сарадник за унапређење социјалне заштите 2 сервирке 3 спремачице</p> <p>Број деце из осетљивих група: 0 – деца жртве насиља у породици 0 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања 8 – деца самохраних родитеља 0 – деца из социјално нестимулативних средина 5 – деца са сметњама у психофизичком развоју 0 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју 0 – деца тешко оболелих родитеља 0 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица</p>	<p>Година изградње: 1974. Наменски грађен објекат Адреса: Саве Ковачевића 30 5 целодневних васпитних група 5 група ЧППП-а 15 васпитача 1 медицинска сестра на ПЗЗ 1 сарадник за исхрану нутрициониста 1 сарадник за унапређивање ПЗЗ 1 педагошки асистент 2 сервирке 3 спремачице</p> <p>Број деце из осетљивих група: 0 – деца жртве насиља у породици 6 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања 36 – деца самохраних родитеља 7 – деца из социјално нестимулативних средина 6 – деца са сметњама у психофизичком развоју 0 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју 0 – деца тешко оболелих родитеља 0 – деца чији су родитељи</p>

<p>прогнаног лица 0 – деца предложена од стране Центра за социјални рад 0 – деца предшколског узраста у целодневном боравку, припадници ромске популације 2 – деца предшколског узраста у ЧППП боравку припадници ромске популације.</p> <p>Треће и више деце у породици - 38</p>	<p>0 – деца предложена од стране Центра за социјални рад 0 – деца предшколског узраста у целодневном боравку, припадници ромске популације.</p> <p>Треће и више деце у породици - 8</p>	<p>ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица 0 – деца предложена од стране Центра за социјални рад 0 – деца предшколског узраста у целодневном боравку, припадници ромске популације 1 – деца предшколског узраста у ЧППП боравку припадници ромске популације.</p> <p>Треће и више деце у породици - 27</p>
<p>Вртић „Лептирић“</p>	<p>Вртић „Наша радост“</p>	<p>Вртић „Полетарац“</p>
		
<p>Година изградње: 1948. Није наменски грађен за делатност предшколског васпитања и образовања Адреса: Карађорђева 22 7 целодневних васпитних група 3 групе ЧППП-а 17 васпитача 1 медицинска сестра на ПЗЗ 2 сервирке 4 спремачице</p> <p>Број деце из осетљивих група: 0 – деца жртве насиља у породици 1 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања 18 – деца самохраних родитеља 0 – деца из социјално нестимулативних средина 6 – деца са сметњама у психофизичком развоју</p>	<p>Година изградње: 1947. Није наменски грађен за делатност предшколског васпитања и образовања Адреса: Гушићева 14 6 целодневних васпитних група 4 групе ЧППП-а 12 васпитача 4 медицинске сестре 1 стручни сарадник педагог за музичко 2 сервирке 3 спремачице</p> <p>Број деце из осетљивих група: 0 – деца жртве насиља у породици 1 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања 16 – деца самохраних родитеља 2 – деца из социјално нестимулативних средина 1 – деца са сметњама у</p>	<p>Година изградње: 1982. Наменски грађен објекат Адреса: Незнаног Јунака бр.8 21 целодневна васпитна група 2 групе ЧППП-а 31 васпитач 14 медицинских сестара 1 сарадник физиотерапеут 1 медицинска сестра на ПЗЗ 6 сервирки 10 спремачица</p> <p>Број деце из осетљивих група: 1 – деца жртве насиља у породици 12 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања 47 – деца самохраних родитеља 8 – деца из социјално нестимулативних средина 7 – деца са сметњама у</p>

<p>1 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју</p> <p>1 – деца тешко оболелих родитеља</p> <p>2 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица</p> <p>0 – деца предложена од стране Центра за социјални рад</p> <p>0 – деца предшколског узраста у целодневном боравку припадници ромске популације</p> <p>2 – деца предшколског узраста у ЧППП боравку припадници ромске популације.</p> <p>Треће и више деце у породици – 31</p>	<p>психофизичком развоју</p> <p>0 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју</p> <p>0 – деца тешко оболелих родитеља</p> <p>0 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица</p> <p>0 – деца предложена од стране Центра за социјални рад</p> <p>0 – деца предшколског узраста у целодневном боравку припадници ромске популације</p> <p>1 – деца предшколског узраста у ЧППП боравку припадници ромске популације.</p> <p>Треће и више деце у породици - 19</p>	<p>психофизичком развоју</p> <p>6 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју</p> <p>6 – деца тешко оболелих родитеља</p> <p>2 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица</p> <p>0 – деца предложена од стране Центра за социјални рад</p> <p>0 – деца предшколског узраста у целодневном боравку припадници ромске популације</p> <p>1 – деца предшколског узраста у ЧППП боравку припадници ромске популације.</p> <p>Треће и више деце у породици - 98</p>
<p>Вртић „Сунце“</p>	<p>Вртић „Цветић“</p>	<p>Вртић „Лане“</p>
		
<p>Година изградње: 2008. Наменски грађен објекат Адреса: Црвене заставе 3Б 5 целодневних васпитних група 10 васпитача 1 серверка 3 спремачице</p> <p>Број деце из осетљивих група: 0 – деца жртве насиља у породици 3 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања 10 – деца самохраних родитеља</p>	<p>Година изградње: 2010. Наменски грађен објекат Адреса: Цветна бр.6А 6 целодневних васпитних група 3 групе ЧППП-а 11 васпитача 4 медицинске сестре 1 медицинска сестра на ПЗЗ 2 серверке 3 спремачице</p> <p>Број деце из осетљивих група: 0 – деца жртве насиља у породици 0 – деца из породица која користе неки облик</p>	<p>Година изградње: 1974. Наменски грађен објекат Адреса: Црвене заставе 3А 6,5 целодневних васпитних група 3 групе ЧППП-а 10 васпитача 7 медицинских сестара 1 сарадник за предшколско васпитање и образовање 2 серверке 3 спремачице 2 вешерке 1 зубна ординација</p> <p>Број деце из осетљивих група: 0 – деца жртве насиља у породици</p>

<p>4 – деца из социјално нестимулативних средина 2 – деца са сметњама у психофизичком развоју 0 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју 1 – деца тешко оболелих родитеља 0 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица 0 – деца предложена од стране Центра за социјални рад 0 – деца предшколског узраста у целодневном боравку припадници ромске популације 0 – деца предшколског узраста у ЧППП боравку припадници ромске популације.</p>	<p>социјалне заштите и деца без родитељског старања 0 – деца самохраних родитеља 0 – деца из социјално нестимулативних средина 0 – деца са сметњама у психофизичком развоју 0 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју 0 – деца тешко оболелих родитеља 0 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица 0 – деца предложена од стране Центра за социјални рад 0 – деца предшколског узраста у целодневном боравку припадници ромске популације 0 – деца предшколског узраста у ЧППП боравку припадници ромске популације.</p>	<p>4 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања 12 – деца самохраних родитеља 4 – деца из социјално нестимулативних средина 1 – деца са сметњама у психофизичком развоју 1 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју 2 – деца тешко оболелих родитеља 1 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица 0 – деца предложена од стране Центра за социјални рад 0 – деца предшколског узраста у целодневном боравку припадници ромске популације 3 – деца предшколског узраста у ЧППП боравку припадници ромске популације.</p>
<p>Треће и више деце у породици – 9</p>	<p>Треће и више деце у породици - 20</p>	<p>Треће и више деце у породици - 26</p>

Извор: предшколска установа

Број деце из осетљивих група у целодневном боравку је **297**, што је заступљеност од 16,1% у односу на укупан број деце у целодневном боравку (1845).

Број деце која имају статус трећег и више деце у породици је **203**.

Број деце од шест месеци до пет и по година обухваћених целодневним боравком је **1481**.

Број деце узраста од пет и по до шест и по година у припремном предшколском програму у целодневном трајању је **364**, а број деце у припремном предшколском програму у четворочасовном трајању је **352**.

У оквиру вртића “Бамби” налази се централна кухиња за исхрану деце (320м²), која је организована по препорукама Светске здравствене организације и њен рад је регулисан Правилником о нормативу друштвене исхране деце у Установама за децу („Сл. Гласник РС“ бр. 50/94).

Исхрана обезбеђује 75% дневног енергетског уноса. У централној кухињи дневно се припрема око 3500 оброка и дистрибуира у 9 радних јединица.Намирнице које се користе у изради јела су строго контролисане од стране Завода за заштиту-Крагујевац и санитарне инспекције. У току је имплементација HACCP-стандарда о безбедности хране и квалитета, у процесу производње и дистрибуције готових јела, што закон налаже. Верификација тачности HACCP стандарда се врши сваке године

Преглед броја деце која похађају припремни предшколски програм у четворочасовном трајању у другим просторима – основним школама у седишту и издвојеним одељењима, дат је у наредној табели:

Табела - Преглед других простора за рад са децом

Ред. бр.	Назив простора	Број уписане деце у радној 2018/19.
1.	ОШ „Наталија Нана Недељковић“ – матична школа	10
2.	ОШ „Наталија Нана Недељковић“ -издвојено одељење, Велико Поље	33
3.	ОШ “Наталија Нана Недељковић“ – издвојено одељење, Вињиште	-
4.	ОШ „Сретен Младеновић“ - Десимировац	10
5.	ОШ „Сретен Младеновић“ – издвојено одељење, Ресник	6
6.	ОШ „Сретен Младеновић“ – издвојено одељење, Лужнице	8
7.	ОШ „Сретен Младеновић“ – издвојено одељење, Горње Јарушице	-
8.	ОШ “Сретен Младеновић“ – издвојено одељење, Пајазитово	-
9.	ОШ „Сретен Младеновић“ – издвојено одељење, Церовац	-
10.	ОШ „Сретен Младеновић“ – издвојено одељење, Нови Милановац	-
11.	ОШ „Сретен Младеновић“ – издвојено одељење, Опорница	-
12.	ОШ „Драгиша Михаиловић“ – матична школа	25
13.	ОШ „Драгиша Михаиловић“ – издвојено одељење, Мале Пчелице	24
14.	ОШ „Драгиша Луковић Шпанац“ – матична школа, Белошевац	32
15.	ОШ „Драгиша Луковић Шпанац“ – издвојено одељење, Баљковац	5
16.	ОШ „Јован Поповић“ – матична школа	30
17.	ОШ „Јован Поповић“ – издвојено одељење, Шумарице	14
18.	ОШ „Јован Поповић“ – издвојено одељење, Драча	-
19.	ОШ „Јован Поповић“ – издвојено одељење, Дивостин	-
20.	ОШ „21 октобар“ – матична школа	25
21.	ОШ „21 октобар“ – издвојено одељење, Рогојевац	5
22.	ОШ „21 октобар“ – издвојено одељење, Добрача	
23.	ОШ „21 октобар“ – издвојено одељење, Каменица	5
24.	ОШ “Светозар Марковић“ - издвојено одељење, Велике Пчелице	-
25.	ОШ „Светозар Марковић“ – издвојено одељење, Горња Сабанта	8
26.	ОШ „Светозар Марковић“ – издвојено одељење, Јовановац	6
27.	ОШ „Радоје Домановић“ – матична школа	26
	Укупно:	272

Извор: предшколска установа

Број деце припадника ромске популације која похађају четворочасовни припремни предшколски програм је 21.

3.3.3. Кадровски капацитети Предшколске установе „Нада Наумовић“

Број и квалификациона структура запослених у Установи усаглашени су са Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о предшколском васпитању и

образовању, важећим подзаконским актима везаним за ову област и Правилником о организацији и систематизацији послова у ПУ „Нада Нумовић“.

Табела – број и квалификациона структура запослених

Ред. бр.	Назив послова	НСС	ПК	КВ	ССС	ВК	ВС	ВСС	укупно
1.	директор							1	1
2.	помоћник директора за педагошки рад						1		1
3.	руководилац финансијско рачуноводствених послова							1	1
4.	секретар Установе							1	1
5.	стручни сарадник педагог							1	1
6.	стручни сарадник педагог за музичко							1	1
7.	стручни сарадник психолог							1	1
8.	службеник за послове заштите, безбедности и здравља на раду- шеф службе							1	1
9.	сарадник за унапређивање социјалне заштите							1	1
10.	сарадник за унапређивање превентивно-здравствене заштите						1		1
11.	сарадник за исхрану нутрициониста						1		1
12.	сарадник физиотерапеут						1		1
13.	сарадник за предшколско ВО							1	1
14.	васпитач						146	7	153
15.	мед. сестра васпитач				46				46
16.	мед.сестра на ПЗЗ и негу				9				9
17.	пед. асистент				1				1
18.	Служба послова безбедности и заштите, техничког одржавања и транспорта	1	1	3	2				7
19.	Служба исхране	7		4		1			12
20.	спремачица	41							41
21.	техничар одржавања одеће - вешерке	2							2
22.	сервирка	23							23
23.	Заједничке службе	1			7		2		10
Укупно:		75	1	7	65	1	152	16	317

3.3.4. Просторни капацитети Предшколске установе “Ђурђевдан”

Преглед објеката по врстама, броју деце, броју група и површини дат је у следећим табелама:

Табела – Преглед објеката предшколске установе и број деце у радној 2018/2019. години

Р. Бр.	Назив објекта	Капацитет				Површина објекта у м ²	Површина дворишта у м ²
		Број целодневних група	Број деце у целодневним групама	Број четворочасовних група (ппп)	Број деце у четворочасовним групама (ппп)		
1.	Бубамара	11	209			806	740
2.	Зека	7	134	1	25	942	2892
3.	Колибри	16	370			1908	3052
4.	Невен	15	345			2002	1620
5.	Џицибан - седиште	8	203	1	25	1306	2000
6.	Чуперак	10	228	1	6	1294	3000
7.	Шврћа	3	26			106	/
УКУПНО		70	1515	3	56	8364 м²	13304 м²

Вртић „Чуперак“	Вртић „Зека“	Вртић „Бубамара“
		
<p>Година изградње: 1978. Наменски грађен објекат Адреса: Ул. 19 Октобра 2Б 10 целодневних васпитних група 4 групе ППП-а 20 васпитача 9 медицинских сестара 2 сервирке 5 спремачица 1 стр. сарадник - психолог Број деце из осетљивих група: 0 – деца жртве насиља у породици 8 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања 1 – деца самохраних родитеља 3 – деца из социјално</p>	<p>Година изградње: 1976. Наменски грађен објекат Адреса: Сутјеска бб 7 целодневних васпитних група 7 група ППП-а 21 васпитача 5 медицинских сестара 2 сервирке 4 спремачице 2 раднице у вешерају 1 стр. сарадник – педагог за физичку културу Број деце из осетљивих група: 0 – деца жртве насиља у породици 5 – деца из породица која користе неки облик</p>	<p>Година изградње: 1968. Наменски грађен објекат Адреса: Мике Антића бб 11 целодневних васпитних група 3 групе ППП-а 21 васпитача 8 медицинских сестара 3 сервирке 6 спремачица 1 стр. сарадник - педагог Број деце из осетљивих група: 0 – деца жртве насиља у породици 5 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања</p>

<p>нестимулативних средина 5 – деца са сметњама у психофизичком развоју 0 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју 0 – деца тешко оболелих родитеља 1 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица 0 – деца предложена од стране центра за социјални рад 2 – деца предшколског узраста у целодневном боравку припадници ромске популације.</p> <p>Треће и више деце у породици - 40</p>	<p>социјалне заштите и деца без родитељског старања 21 – деца самохраних родитеља 3 – деца из социјално нестимулативних средина 4 – деца са сметњама у психофизичком развоју 0 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју 2 – деца тешко оболелих родитеља 0 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица 0 – деца предложена од стране центра за социјални рад 1 – деца предшколског узраста у целодневном боравку припадници ромске популације.</p> <p>Треће и више деце у породици – 20</p>	<p>28 – деца самохраних родитеља 5 – деца из социјално нестимулативних средина 4 – деца са сметњама у психофизичком развоју 4 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју 3 – деца тешко оболелих родитеља 0 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица 0 – деца предложена од стране центра за социјални рад 2 – деца предшколског узраста у целодневном боравку припадници ромске популације.</p> <p>Треће и више деце у породици – 24</p>
<p>Вртић „Колибри“</p>	<p>Вртић „Цицибан“</p>	<p>Вртић „Невен“</p>
		
<p>Година изградње: 1970. Наменски грађен објекат Адреса: Јосифа Шнерсона 3а 16 целодневних васпитних група 2 групе ППП-а</p> <p>21 васпитач 14 медицинских сестара 4 сервирке 10 спремачица 1 стр. сарадник – дефектолог 1 сарадник на ПЗЗ 1 сарадник физиотерапеут</p> <p>Број деце из осетљивих група:</p>	<p>Година изградње: 1970. Наменски грађен објекат Адреса: Кнеза Милоша 21а 8 целодневних васпитних група 6 група ППП-а</p> <p>12 васпитача 5 медицинских сестара 2 сервирке 4 спремачице 1 стр. сарадник - педагог</p> <p>Број деце из осетљивих група:</p>	<p>Година изградње: 1968. Наменски грађен објекат Адреса: Радомира Бугарског бб 15 целодневних васпитних група 5 група ППП-а</p> <p>28 васпитача 11 медицинских сестара 3 сервирке 4 спремачице</p> <p>Број деце из осетљивих група:</p>

0 – деца жртве насиља у породици
7 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања
16 – деца самохраних родитеља
0 – деца из социјално нестимулативних средина
0 – деца са сметњама у психофизичком развоју
1 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју
0 – деца тешко оболелих родитеља
0 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица
0 – деца предложена од стране центра за социјални рад
3 – деца предшколског узраста у целодневном боравку, припадници ромске популације.

Треће и више деце у породици - 66

2 – деца жртве насиља у породици
4 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања
30 – деца самохраних родитеља
0 – деца из социјално нестимулативних средина
10 – деца са сметњама у психофизичком развоју
0 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју
0 – деца тешко оболелих родитеља
0 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица
0 – деца предложена од стране центра за социјални рад
0 – деца предшколског узраста у целодневном боравку, припадници ромске популације.

Треће и више деце у породици – 32

Број деце из осетљивих група:
1 – деца жртве насиља у породици
14 – деца из породица која користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања
23 – деца самохраних родитеља
9 – деца из социјално нестимулативних средина
12 – деца са сметњама у психофизичком развоју
2 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју
1 – деца тешко оболелих родитеља
1 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица
1 – деца предложена од стране центра за социјални рад
1 – деца предшколског узраста у целодневном боравку припадници ромске популације.

Треће и више деце у породици - 70

Вртић „Шврћа“

Година изградње: 1960.
Није наменски грађен за делатност предшколског васпитања и образовања
Адреса: Николе Пашића 10А
3 целодневне васпитне групе

Медицинске сестре - васпитачи: 5
Сервирке: 1
Спремачице: 1

Број деце из осетљивих група:

0 – деца жртве насиља у породици
2 – деца из породица које користе неки облик социјалне заштите и деца без родитељског старања
2 – деца самохраних родитеља

0 – деца из социјално нестимулативних средина
 0 – деца са сметњама у психофизичком развоју
 0 – деца из породице у којој је дете које је тешко оболело или има сметње у психофизичком развоју
 1 – деца тешко оболелих родитеља
 0 – деца чији су родитељи ратни војни инвалиди или имају статус расељеног или прогнаног лица
 0 – деца предложена од стране центра за социјални рад.

Треће и више деце у породици - 6

Извор: предшколска установа

Број деце из осетљивих група у целодневном боравку је **250**, што је заступљеност од 16,5% у односу на укупан број деце у целодневном боравку (1515).

Број деце која имају статус трећег и више деце у породици је **258**.

Број деце од шест месеци до пет и по година обухваћених целодневним боравком је **1192**.

Број деце узраста од пет и по до шест и по година обухваћен припремним предшколским програмом у целодневном трајању је **323**, а број деце у припремном предшколском програму у четворочасовном трајању је **398**.

За децу са сметњама у психофизичком развоју обезбеђен је прилагођен простор за боравак (сензорна соба, интерактивни под и припадајућа опрема), као и адекватна дидактичка средства и материјал за рад са децом.

Предшколска установа „Ђурђевдан“ има Централну кухињу која је у саставу вртића “Колибри”, површине 650 m².

Преглед броја деце која похађају припремни предшколски програм у четворочасовном трајању у другим просторима – основним школама у седишту и издвојеним одељењима, дат је у наредној табели:

Табела - Преглед других простора за рад са децом и број деце у ЧППП

Ред. број	Назив простора	Број уписане деце у радној 2018/2019.
1.	ОШ „Живадника Дивац“ – матична школа	36
2.	ОШ „Доситеј Обрадовић“ – Ердеч	30
3.	ОШ „Милоје Симовић“ – матична школа, Драгобраћа	22
4.	ОШ „Јулијана Ћатић“ – матична школа, Страгари	13
5.	ОШ „Прота Стеван Поповић“ – матична школа, Чумић	15
6.	ОШ „Прота Стеван Поповић“ – издвојено одељење, Велики Шењ	-
7.	ОШ „19 октобар“ - матична школа, Маршић	17
8.	Месна заједница “Корићани”	11
9.	ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић“ – матична школа	29
10.	ОШ „Ђура Јакшић“ – матична школа	76
11.	ОШ „Трећи крагујевачки батаљон“ – матична школа	38
12.	ОШ „Вук Стефановић Караџић“ - издвојено одељење, Трмбас	5
13.	ОШ „Свети Сава“ - издвојено одељење, Поскурице	5
14.	ОШ „Свети Сава“ - издвојено одељење, Грбице	7
15.	ОШ „Милоје Симовић“ - Голочело	-
16.	ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић“ - издвојено одељење, Илићево	5
17.	ОШ „19 октобар“ - издвојено одељење, Ботуње	9

18.	Службеник за послове заштите, безбедности и здравља на раду					1			1
19.	Технички секретар				1				1
20.	Сарадник-медицинска сестра за превентивно здравствену заштиту и негу				6				6
21.	Кухиња	3		5	1				9
	УКУПНО :	62		6	65	2	132	16	281

Извор: предшколска установа

3.3.6. Обезбеђивање средстава за остваривање делатности јавних предшколских установа

Законом о основама система образовања и васпитања предвиђено је да се у буџету јединице локалне самоуправе обезбеђују средства у висини до 80% од економске цене по детету. Економску цену по детету, као и висину свог учешћа, утврђује актом надлежног органа јединица локалне самоуправе. Родитељ, односно законски заступник детета, учествује у обезбеђивању средстава за остваривање делатности предшколских установа. Деца без родитељског старања, деца са сметњама у развоју и инвалидитетом и деца из материјално угрожених породица, изузимају се од обавезе плаћања у складу с прописима којима се уређује финансијска подршка породици с децом.

Важећа економска цена по детету у предшколским установама чији је оснивач град износи 17153,00 динара. Висина учешћа града у остваривању делатности предшколских установа је 80%, односно 13722,40 динара. Висина учешћа родитеља у економској цени је 20%, што износи 3430,60 динара. Одлуком о финансијској подршци породици са децом („Сл. лист града Крагујевца“ бр. 24/13 и 19/14) изузимају се од обавезе плаћања и деца која имају статус трећег детета у породици.

IV План развоја мреже јавних предшколских установа

У овом делу приказани су подаци који се односе на план развоја мреже јавних предшколских установа за период од пет година.

Коришћени су подаци матичних служби о броју рођене деце у периоду 2001 – 2018. на територији града Крагујевца. Из података о укупном броју уписане деце и броја рођене деце, могуће је уочити однос броја рођене деце и броја деце која су уписана у предшколске установе на територији града. Овде је реч о релативно грубим проценама имајући у виду да је за детаљније анализе потребно пратити миграционе токове као и друге трендове који утичу на везу броја рођене деце на територији града и броја деце уписане у предшколске установе на истој територији.

4.1. Број рођене деце и број деце уписане у предшколске установе у радној 2018/2019. години

У наредној табели приказани су подаци о кретању броја деце рођене на територија града од 2001. до 2018. године, као и прогноза за наредних шест година на основу тренда у претходном периоду:

Табела - Приказ броја рођене деце и прогноза за наредних шест година

Календарска година	Укупан број рођене деце	Календарска година	Прогнозиран број рођене деце
2001.	1569	2019.	1645
2002.	1557	2020.	1645
2003.	1674	2021.	1671
2004.	1647	2022.	1671
2005.	1709	2023.	1671

2006.	1681	2024.	1671
2007.	1626		
2008.	1561		
2009.	1653		
2010.	1589		
2011.	1655		
2012.	1557		
2013.	1696		
2014.	1778		
2015.	1705		
2016.	1741		
2017.	1652		
2018.	1566		

Извор: локална самоуправа

Просечан број рођене деце на годишњем нивоу у периоду 2001 - 2006. износио је 1640 (укупно 9837), док је просечан број рођене деце за период 2007 - 2012. био 1607 (укупно 9641). У последњих шест година рођено је 10138 деце, односно просечно 1690 годишње. Од 2012. закључно са 2018. годином на територији града рођено је деце 11.695, или просечно на годишњем нивоу 1671. У наведеним шестогодишњим интервалима долази до мањег одступања у погледу броја рођене деце, с тим да је највише деце рођено у периоду од 2012. до 2018. Просечан број рођене деце на годишњем нивоу за цео посматран период је 1645. Прогноза за наредни период од шест година урађена је тако да је за прве две године узет просек за период 2001. – 2018. година, а за наредне четири године просечан број рођене деце у интервалу 2012. – 2018.

С обзиром на негативан природан прираштај и присутна миграциона кретања, с једне стране и подстицајне мере популационе политике с друге стране, прогнозира се да у наредном периоду неће доћи до значајнијих промена у погледу броја рођене деце.

Треба имати у виду да се ради о грубим проценама заснованим на претпоставци да ће мере популационе политике и развој града као економског и културног центра, почети да дају резултате, који ће позитивно утицати на смањење негативног природног прираштаја и негативних миграционих кретања.

- *Табела - број уписане деце/група према узрасту за радну 2018/19. годину у ПУ "Нада Наумовић"*

ЈАСЛИЦЕ (6 месеци – 3 год.)		ВРТИЋ (3 – 5,5 год.)		ЦЕЛОДНЕВНИ ППП		ЧЕТВОРО- ЧАСОВНИ ППП		РАЗВОЈНА ГРУПА		УКУПНО	
Број група	Број деце	Бр група	Број деце	Број група	Број деце	Број група	Број деце	Број група	Број деце	Број група	Број деце
22,5	386	43	1095	13	364	23	351	/	/	101,5	2196

Извор: предшколска установа

Табела - број уписане деце/група према узрасту за радну 2018/19. годину у ПУ "Ђурђевдан"

ЈАСЛИЦЕ (6 месеци – 3 год.)		ВРТИЋ (3 – 5,5 год.)		ЦЕЛОДНЕВНИ ППП		ЧЕТВОРО- ЧАСОВНИ ППП		РАЗВОЈНА ГРУПА		УКУПНО	
Број група	Број деце	Бр група	Број деце	Број група	Број деце	Број група	Број деце	Број група	Број деце	Број група	Број деце
24	365	32	815	13	330	26	398	1	5	96	1913

У радној 2018/2019. години, по завршетку јединственог јавног конкурса за пријем деце на целодневни боравак у ПУ “Нада Наумовић” и “Ђурђејдан”, утврђени су спискови примљене

деце, према којима је у установе могло да се упише 586 деце. Након спроведеног уписа, због попуњености капацитета на Листи чекања остало је више од хиљаду деце (1123).

У предшколским установама “Нада Наумовић” и “Ђурђејдан” укупно борави **4109** деце. Целодневним боравком је обухваћено **3360** деце.

Четворочасовним припремним предшколским програмом је обухваћено 749 деце. Број деце која похађају припремни предшколски програм у целодневном трајању је 694.

4.2. Обухват и приступ предшколском васпитању и образовању

У Стратегији развоја образовања у Републици Србији до 2020. године у погледу обухвата деце предшколским васпитањем и образовањем, наведена су два основна циља.

Први циљ се односи на повећање обухвата деце у зависности од изражених потреба породица. Други циљ предвиђа повећање правичности система, односно већи обухват деце из маргинализованих и социјално осетљивих група. То, према Стратегији развоја образовања, значи следеће: **“За децу од 5,5 до 6,5 година биће обезбеђен потпуни обухват кроз целодневне и полудневне облике ППП. За сву децу од 4 до 5,5 година биће обезбеђено да бесплатно користе скраћене (полудневне) програме (приближно четири сата дневно, пет дана у недељи, у току једне школске године). За децу од шест месеци до три године и њихове породице биће повећан приступ програмима и услугама и обезбеђен обухват деце овог узраста у износу од 30%.”**

У погледу обухвата деце припремним предшколским програмом на територији града, постигнут је скоро потпуни обухват. Поред деце која похађају припремни предшколски програм у ПУ “Нада Наумовић” и “Ђурђејдан” (1443), у радној 2018/19. години 133 деце уписано је у припремни предшколски програм у приватним предшколским установама у целодневном трајању, на основу решења о праву на накнаду дела трошкова боравка детета у приватној предшколској установи. На тај начин повећан је обухват деце која похађају припремни предшколски програм у целодневном трајању (52%). У школској 2018/19. години у први разред је уписано само једно дете које није било обухваћено припремним предшколским програмом (податак добијен од основних школа).

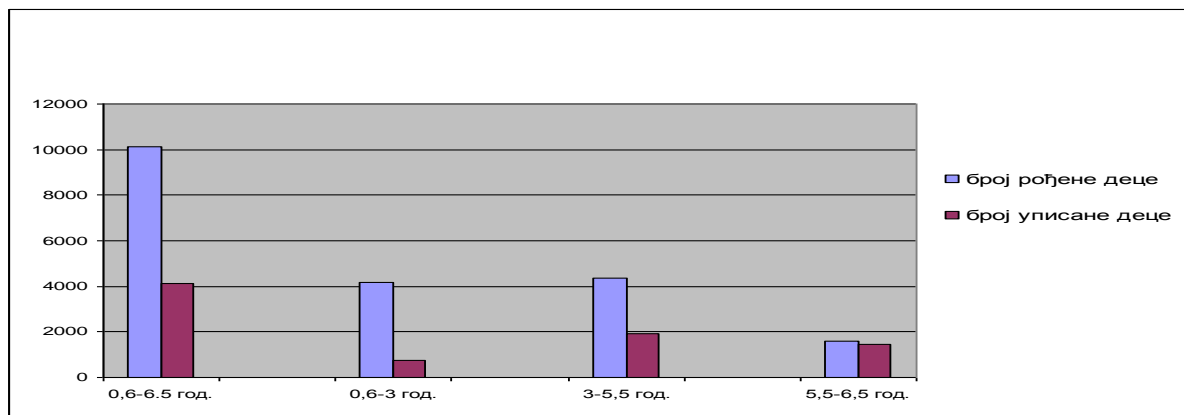
Обухват деце у постојећој мрежи предшколских установа, узраста од шест месеци до пет и по година, у 2018/19. години је 31,1%

У јасленим групама - деца од шест месеци до три године, број уписане деце је 751, што је обухват од 18% деце овог узраста, што приближно одговара и обухвату деце на републичком нивоу, који је 20% (Трећи национални извештај о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији за период 2014–2017. година). С обзиром на то да је Трећи национални извештај обухватио децу уписану у јавне и приватне предшколске установе, може се закључити да је обухват деце овог узраста на територији града већи од републичког просека.

У вртићким групама – деца од три до пет и по година, број уписане деце је 1915, што је обухват од 44% деце овог узраста.

Како у овом тренутку у установама бораве деца рођена почев од 1. марта 2012. године (4109), процењује се да у односу на укупан број рођене деце предшколског узраста (10129), обухват деце предшколским васпитањем и образовањем у постојећој мрежи јавних предшколских установа износи 41%.

График – Обухват деце предшколским васпитањем и образовањем у постојећој мрежи предшколских установа

Поред установа обухваћених постојећом мрежом, делатност предшколског васпитања и образовања остварује се у Школи са домом за ученике оштећеног слуха и Школи за основно и средње образовање “Вукашин Марковић”:

1. Предшколско васпитање и образовање остварује се у Школи са домом за ученике оштећеног слуха од 1982. године, чиме се постиже најважнији сурдопедагошки захтев - рана дијагностика и рехабилитација деце оштећеног слуха. То је била прва наменски зидана зграда за потребе предшколске деце оштећеног слуха у тадашњој Југославији. Површина објекта је 188м² у коме борави једна група од десеторо деце предшколског узраста.

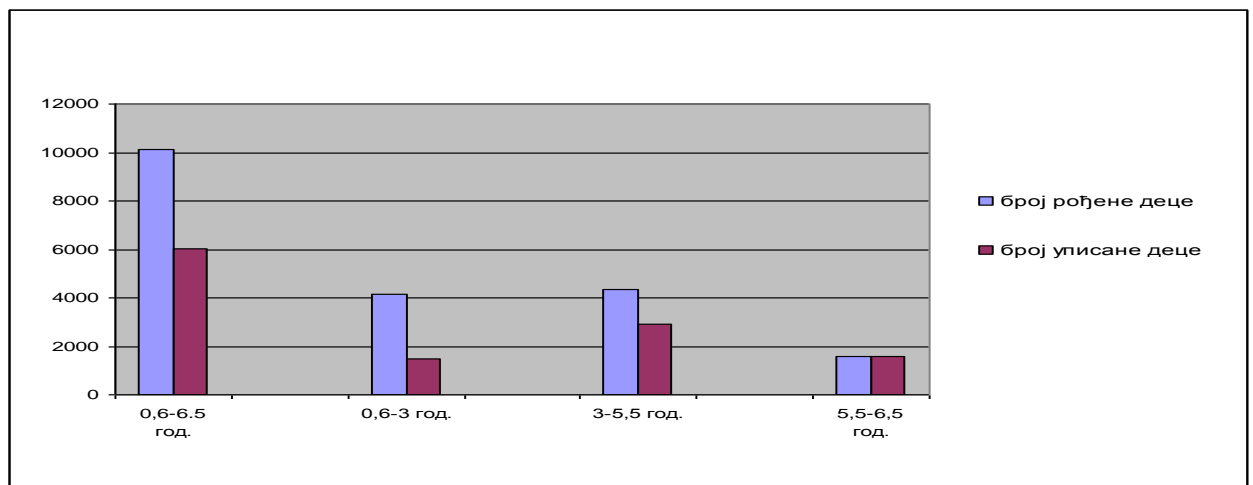
2. Школа за основно и средње образовање „Вукашин Марковић“ остварује делатност предшколског васпитања и образовања почев од 2019. године, односно од радне 2019/20. године. Планирана је једна целодневна група од шесторо деце предшколског узраста у објекту школе у улици Божане Прпић бр. 15 у Крагујевцу.

Националним миленијумским циљевима развоја у Републици Србији и другим националним документима и потврђеним међународним конвенцијама, предвиђено је да 70% деце буде обухваћено предшколским васпитањем и образовањем до 2025. године, што је и један од критеријума из Уредбе о критеријумима за доношење акта о мрежи јавних предшколских установа и акта о мрежи јавних основних школа.

Град Крагујевац је 2016. године, у циљу повећања обухвата деце предшколским васпитањем и образовањем, донео Одлуку о накнади дела трошкова боравка деце у предшколској установи чији је оснивач друго правно или физичко лице. Месечни износ накнаде дела трошкова боравка деце у приватној предшколској установи износи 80% економске цене која је утврђена Решењем о утврђивању економске цене програма васпитања и образовања у предшколским установама чији је оснивач град Крагујевац, а које доноси Градско веће. По основу решења о праву на накнаду дела трошкова боравка детета у приватној предшколској установи, у приватним предшколским установама борави 1894 деце. На овај начин смањена је листа чекања, тако да је на Листи чекања за радну 2018/19. годину остало 541 дете.

Системом предшколског васпитања и образовања, укључујући јавне и приватне предшколске установе, у радној 2018/19. години обухваћено је 6013 деце узраста од шест месеци до 6 и по година. У односу на процењен укупан број деце предшколског узраста (10129), 59,36% деце је у систему предшколског васпитања и образовања. Обухват деце јасленог узраста износи 36%, што је 6% више од циља постављеног Стратегијом развоја образовања. У вртићким групама - у јавним и приватним предшколским установама, број уписане деце је 2922 или 67% у односу на процењен број деце овог узраста. Обухват деце припремним предшколским програмом је потпун.

*График – Обухват деце предшколским васпитањем и образовањем укључујући јавне и приватне предшколске установе**

- обухваћена су само деца која су уписана у приватне ПУ на основу решења о праву на накнаду дела трошкова боравка детета у приватној предшколској установи

4.3. Развој мреже јавних предшколских установа на територији града

План развоја мреже јавних предшколских установа у наредних пет година заснива се на следећим констатацијама и закључцима:

- У наредном периоду, радиће се на планирању даљег развоја мреже јавних предшколских установа, која ће омогућити:
 - једнако право и доступност свих облика предшколског васпитања и образовања, без дискриминације и сегрегације по било ком основу; потпуни обухват деце одговарајућег узраста за похађање обавезног програма припреме детета пред полазак у школу (припремни предшколски програм) који траје најмање девет месеци; обухват деце од 70% предшколским васпитањем и образовањем, до 2025. године, у складу са Националним миленијумским циљевима развоја у Републици Србији и другим националним документима и потврђеним међународним конвенцијама; целисходно формирање васпитних група, у складу са законом; остваривање исказаних потреба породица за програмима предшколског васпитања и образовања, у различитом трајању (у целодневном, полудневном и вишедневном трајању) и другим облицима рада и услуга; уважавање специфичности локалне традиције и националних мањина.
- Постојећи капацитети јавних установа не могу да задовоље изражене потребе породица за програмима предшколског васпитања и образовања. Због недовољних капацитета велики број деце остаје неуписан, односно на листи чекања.
 - Евидентна је потреба за проширењем капацитета, односно реновирањем и реконструкцијом појединих објеката предшколских установа, као и изградњом нових објеката.
 - Посебна пажња посветиће се ревитализацији приградских/сеоских подручја са изразито ниском стопом природног прираштаја. Треба стварати услове за задржавање становништва у овим срединама и на одржавање и развој живота у истом, посебно у породицама које су опредељене за пољопривреду као основно занимање. Потребно је додатно саобраћајно и инфраструктурно унапредити живот и рад у овим срединама. Како на сеоском подручју града (534 км²) живи само 16% становништа, задржавање постојеће мреже, односно извођење припремног предшколског програма на овом подручју и кад нема довољно деце за формирање групе, од кључне је важности за заустављање осипања становништва. Рурални развој је један од развојних приоритета, дефинисан Стратегијом одрживог развоја града.
- У циљу обезбеђивања доступности предшколског васпитања и образовања за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом, поред општих услова, морају се

осигурати и посебни услови, као што су: обезбеђивање превоза за похађање припремног предшколског програма без обзира на удаљеност места становања од предшколске установе, физичка доступност простора односно приступачност у којима се одвија васпитно-образовни рад, обезбеђивање техничких помагала, могућност коришћења адаптираних информационо-комуникативних средстава и сл.

- Активно ће се пратити упис деце у припремни предшколски програм и прелазак у први разред на нивоу предшколских установа, школа и града. Потребно је систематско праћење која су деца изван обавезног припремног предшколског програма и обезбеђивање додатне образовне и социјалне подршке увек када је то потребно и правовремено, што је нарочито важан фактор. Посебна пажња посветиће се већем обухвату деце ромске националности програмима у целодневном трајању и деце из најсиромашнијих породица.
- У наредном периоду активно ће се пратити и развојни програми и пројекти везани за предшколско васпитање и образовање на нивоу државе, континуирано анализирати друштвено економска и демографска кретања на територији града.

4.4 Предлог мреже јавних предшколских установа на територији града

Мрежу јавних предшколских установа на територији града Крагујевца чине:

1. ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА "НАДА НАУМОВИЋ" КРАГУЈЕВАЦ

1.1. Објекти - простор предшколске установе "Нада Наумовић", у којима се обавља делатност предшколског васпитања и образовања:

Ред. бр.	Објекти у седишту и ван седишта у којима се обавља делатност предшколске установе	Адреса	Облик рада према узрасту деце
1.	„Бамби" са централном кухињом - седиште	ул. Саве Ковачевића бр.30	Целодневни боравак од три године до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни и четворочасовни)
2.	„Лане"	ул. Црвене заставе бр.3а	Целодневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни)
3.	„Лептирић"	ул. Карађорђева бр.22	Целодневни боравак од три године до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни)
4.	„Наша радост"	ул. Милована Гушића бр.14	Целодневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни)
5.	„Полетарац"	ул. Незнаног јунака бр.8	Целодневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни и четворочасовни)
6.	„Сунце"	ул. Црвене заставе 3б	Целодневни боравак од три године до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни)
7.	„Црвенкапа"	ул. Светозара Марковића бр.116	Целодневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни)
8.	„Цветић"	ул. Цветна ба	Целодневни боравак од једне године до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни)
9.	„Аутић"	Ул. Косовска бр. 4	Целодневни боравак од једне године до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни)

1.2. Објекти - простор у јавним основним школама (у седишту и издвојеним одељењима школе) у којима се обавља припремни предшколски програм:

Ред. бр.	Назив школе Матична школа – издвојено одељење	Адреса	Облик рада
1.	ОШ „Наталија Нана Недељковић” - матична школа	Крагујевац - Грошница ул. Октобарских жртава бр. 146	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Вињиште	
		Велико Поље	
2.	ОШ „Драгиша Михаиловић” - матична школа	Крагујевац (Станово) ул. Радована Мићовића бб	Припремни предшколски програм
	- издвојено одељење	Мале Пчелице	
3.	ОШ „Сретен Младеновић” - матична школа	Крагујевац Десимировац	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Лужнице	
		Ресник	
		Горње Јарушице	
		Нови Милановац	
		Церовац	
		Пајазитово	
4	ОШ „Јован Поповић” - матична школа	Крагујевац ул. Краља Милана IV бр.4	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Шумарице	
		Дивостин	
		Драча	
5.	ОШ „21. октобар” - матична школа	Крагујевац ул. Милована Глишића бр.13	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Рогојевац	
		Добрача Каменица	
6.	ОШ „Радоје Домановић” - матична школа	Крагујевац ул. Светозара Марковића бр.13	Припремни предшколски програм
7.	ОШ „Драгиша Луковић Шпанац” - матична школа	Крагујевац Белошевац ул. 9. маја бр. 110-б	Припремни предшколски програм
	- издвојено одељење	Баљковац	
		Доња Сабанта	
8.	ОШ „Мирко Јовановић” - матична школа	Крагујевац ул. Незнаног јунака бр. 8	Припремни предшколски програм
9.	ОШ „Светозар Марковић” - издвојена одељења	Јовановац	Припремни предшколски програм
		Велике Пчелице	
		Горња Сабанта	

2. ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „ЂУРЂЕВДАН” КРАГУЈЕВАЦ

2.1. Објекти - простор предшколске установе “Ђурђевдан”, у којима се обавља делатност предшколског васпитања и образовања:

Ред. бр.	Објекти у седишту и ван седишта у којима се обавља делатност предшколске установе	Адреса	Облик рада према узрасту деце
1.	„Цицибан” - седиште	ул. Кнеза Милоша бр.21а	Целодневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни и четворочасовни)
2.	„Зека”	ул. Сутјеска бр.6	Целодневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни и четворочасовни)

3.	„Колибри” са централном кухињом	ул. Јосифа Шнерсона бр. 3а	Целодневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни)
4.	„Бубамара ”	ул. Мирослава Антића бб	Целодневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни)
5.	„Шврћа”	ул.Николе Пашића бр.10	Целодневни боравак до три године
6.	„Чуперак”	ул. 19. октобра бр. 26	Целодневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни и четворочасовни)
7.	„Невен”	ул. Радничка бр.3	Целодневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм (целодневни)

2.2. Објекти - простор у јавним основним школама (у седишту и издвојеним одељењима школе) у којима се обавља припремни предшколски програм:

Ред. бр.	Назив школе Матична школа – издвојено одељење	Адреса	Облик рада
----------	--	--------	------------

1.	ОШ „Милоје Симиовић” - матична школа	Крагујевац Драгобраћа	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Голочело Дреновац	
2.	ОШ „Јулијана Ћатић” - матична школа	Крагујевац Страгари ул. Жике Пинтера бр. 44	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Влакча Маслошево Рамаћа Горњи Страгари Угљаревац	
3.	ОШ „Свети Сава” - матична школа	Крагујевац Букурешка бб	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Доње Грбице Поскурице	
4	ОШ „Живадинка Дивац” - матична школа	Крагујевац – Станово ул. Краља Милутина бб	Припремни предшколски програм
5.	ОШ „Доситеј Обрадовић” - матична школа	Крагујевац - Ердеч ул. Партизанских курира бб	Припремни предшколски програм
6.	ОШ „Трећи крагујевачки батаљон” - матична школа	Крагујевац ул. Јесењина бр. 17	Припремни предшколски програм
7.	ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић” - матична школа	Крагујевац ул. Саве Немањића бр.2	Припремни предшколски програм
	-издвојено одељење	Илићево	
8.	ОШ „19. октобар” - матична школа	Крагујевац - Маршић ул. Драгише Мишовића бб	Припремни предшколски програм
	- издвојена одељења	Ботуње Цветојевац Доње Комарице Корман	
9.	ОШ „Ђура Јакшић” - матична школа	Крагујевац ул. Кајмакчаланска бр. 59	Припремни предшколски програм
	-издвојено одељење	Горње Комарице	
10.	ОШ „Вук Стефановић Караџић” - матична школа	Крагујевац ул. Чегарска бр. 3	Припремни предшколски програм
	- издвојено одељење	Трмбас Букуровац	
11.	ОШ „Прота Стеван Поповић” - матична школа	Крагујевац Чумић	Припремни предшколски програм
	- издвојено одељење	Велики Шењ	

2.3. Објекат - простор који испуњава услове за обављање припремног предшколског програма:

Ред. бр.	Назив простора	Адреса	Облик рада
1.	Месна заједница "Корићани"	Крагујевац ул. Краљевачки батаљон бр. 296	Припремни предшколски програм

**3. ЈАВНЕ ШКОЛЕ ЗА ОСНОВНО И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И
ВАСПИТАЊЕ УЧЕНИКА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ,
КОЈЕ ОБАВЉАЈУ И ДЕЛАТНОСТ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И
ОБРАЗОВАЊА:**

Ред. број	Објекти у седишту - другом објекту школе у којима се обавља делатност предшколске установе	Адреса	Облик рада према узрасту деце
1.	Школа за основно и средње образовање "Вукашин Марковић"	Крагујевац, Божане Прпић бр. 15	Целодневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм
2.	Школа са домом за ученике оштећеног слуха	Крагујевац, Старине Новака 8	Полудневни боравак до поласка у школу и припремни предшколски програм

V Закључак

Достизање циљева постављених у Стратегији развоја образовања – повећање обухвата деце и повећање правичности система, односно већи обухват деце из маргинализованих и социјално осетљивих група, као и циља утврђеног Националним миленијумским циљевима развоја у Републици Србији, може се постићи проширењем просторних капацитета јавних предшколских установа путем доградње и реконструкције постојећих објеката, пренаменом других слободних простора или изградњом нових објеката, као и развијањем јавно приватног партнерства и модела сарадње са приватним сектором, односно приватним предшколским установама.

Постојећи обухват деце у јавним предшколским установама је недовољан. Да би се постигли циљеви постављени Стратегијом развоја образовања у Републици Србији до 2020. године: потпуни обухват деце обавезним предшколским програмом, бесплатан предшколски програм за сву децу у трајању од четири сата дневно у години пре обавезног предшколског програма, повећан обухват деце млађих узраста с посебним нагласком на повећану укљученост осетљивих друштвених група и развој додатних капацитета и диверсификованих програма за породицу и децу, као и да 70% деце буде обухваћено предшколским васпитањем и образовањем до 2025. године, у складу са Националним миленијумским циљевима развоја у Републици Србији, потребно је у наредном периоду радити на стварању услова за повећање обухвата и правичности система предшколског васпитања и образовања на територији града Крагујевца, с посебним нагласком на већи обухват деце ромске националности и деце из најсиромашнијих породица.

НАЧЕЛНИК

Гордана Марковић, с.р.